

KURSPLAN

Historia för lärare åk 7-9, (1-45). Ingår i Lärarlyftet., 45 högskolepoäng

History for Teachers in Junior High School, 45 credits

Kurskod:	UH7N14	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2023-09-20	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Gäller fr.o.m.:	Våren 2024	Ämnesgrupp:	HI2
Version:	1	Fördjupning:	G2F
		Huvudområde:	Historia

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Redogöra för historiska epoker och det historiska förloppet i såväl internationell som svensk historia
- Redogöra för historievetenskaplig och historiedidaktisk problemorientering
- Redogöra för styrdokument, skolämnets historia i nutida och historiskt perspektiv samt olika perspektiv på historieundervisning
- Visa på hur historia kommuniceras på olika arenor i samhället

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Tillämpa ett kritiskt förhållningssätt till olika typer av källor
- Anlägga historiedidaktiska perspektiv på lärande och undervisning i historia
- Planera undervisningsmoment i anslutning till kursinnehållet
- Reflektera över hur digitala verktyg kan användas i historieämnet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Kritiskt reflektera över hur en historisk problematik kan betraktas och beskrivas ur olika perspektiv
- Kritiskt granska historieundervisning utifrån aktuella styrdokument
- Kritiskt reflektera över historieämnets såväl historiska som nutida samverkan med det omgivande samhället

Innehåll

Termin 1

Delkurs 1 Kronologisk översiktscurs, 7,5 hp

Delkursen syftar till att deltagarna ska tillägna sig en kronologisk översikt över historien där centrala händelser och historiska förlopp från forntiden och antiken fram till globaliseringen

behandlas. Här belyses orsak och verkan i den historiska processen och hur tolkningar av det förflutna kan skapa en förståelse för samhälllig förändring. Deltagarna tillägnar sig därmed översiktliga ämneskunskaper om sociala, ekonomiska, kulturella och politiska förändringar och hur dessa påverkar vår samtid. I första delen, Forntiden och antiken, ges en grundläggande kunskap om hur människan förändrar sina levnadsvillkor, ekonomiskt, miljömässigt och samhällligt från forntiden över antiken till medeltiden. I kursens andra del, Kolonialism, industrialisering och imperialism, behandlas hur konsekvenserna av den europeiska expansionen sedan 1500-talet, industrialiseringen under 1800-talet samt imperialismen och dess globala konsekvenser påverkade såväl Europa som den utomeuropeiska världen. I tredje delen, 1900-tals historia, ges grundläggande kunskaper om 1900-talets historiska händelser. Särskilt stor vikt läggs här vid totalitära regimer och ideologier, demokratiseringsprocessen och avkoloniseringsprocessen under efterkrigstiden. Såväl Sverige och Norden som övriga Europa uppmärksammas komparativt med globala utblickar.

Delkurs 2 Historiedidaktik I, 7,5 hp

Delkursen behandlar hur historia används och brukas i samhället av individer och grupper och kan vara identitetsskapande. Efter avslutad delkurs har deltagarna tillägnat sig verktyg för analys av hur personer, platser och händelser används genom olika historiebruk. Ytterligare klargörs hur dessa historiebruk kan kopplas till begrepp som kulturarv, historiekultur, och historiemedvetande. Kursen rymmer en rad exempel på kulturarvsdiskussioner, minnespolitiska debatter och praktiker under efterkrigstiden och in i våra dagar.

Termin 2

Delkurs 3 Svensk och internationell historia - tematisk fördjupningskurs, 7,5 hp

Delkursen syftar till att visa hur den historiska processen fortskridit inom tidiga högkulturer i såväl Amerika, Asien som Afrika. Här ges en fördjupad bild av hur kolonisation, imperialism och industrialiseringen påverkade samhällen globalt. Delkursen behandlar hur demokratiseringsprocesser föds och utvecklas under 1700-, 1800- och 1900-talet och hur politiska ideologier understödde eller motade denna utveckling. Delkursen ger en såväl bred som djup ämnesteoritisk kunskap som tar avstamp i kursplanens centrala innehåll och anpassas till ett framtida professionsbehov. Därtill ger delkursen kunskap om olika källkritiska tolkningar av och perspektiv på historia.

Delkurs 4 Historiedidaktik II 7,5 hp

Delkursen är en fortsättningskurs som ämnar att fördjupa deltagarnas ämnesdidaktiska kunskaper. Här ingår teorier om lärande samt didaktiska metoder för att främja språk- och kunskapsutveckling med hänsyn till elevers olika behov och förutsättningar. Deltagarna utvecklar sin färdighet att bedöma elevunderlag utifrån aktuella styrdokument och ämnesdidaktiskt relevanta metoder och teorier. Därtill ger kursen också kunskap om multimodala perspektiv på lärande och undervisning i historia utifrån digitala arbetsätt, artefakter och bildkonst. Med hjälp av digitala verktyg och genom att tillämpa estetiska lärprocesser i olika genrer och medier i historieundervisningen, ges deltagarna möjlighet att bredda sin egen ämnesdidaktiska repertoar.

Termin 3

Delkurs 5 Historisk metod och vetenskapsteori, 7,5 hp

Delkursen ger grundläggande kunskap om källkritik och andra metoder inom historievetenskap. Därutöver fördjupar deltagarna sina kunskaper om olika vetenskapsteoretiska perspektiv och hur dessa har präglat svensk och internationell historievetenskap. Särskilt stor vikt läggs här vid ett reflexivt förhållningssätt till historisk kunskap som deltagarna kan omsätta i sin egen undervisningspraktik. Med hjälp av källkritiska övningar utvecklar deltagarna ett vetenskapligt förhållningssätt till historia i allmänhet och den egna undervisningen i synnerhet.

Delkurs 6 Historiedidaktiskt arbete, 7,5 hp

Delkursen behandlar hur den enskilde deltagaren tillägnar sig kunskaper för att kunna planera och utföra undervisningsmoment utifrån historiska exempel. Detta görs genom att ta avstamp i historiedidaktiska grundbegrepp som använts under utbildningens gång. Deltagarna genomför undervisningsmoment i sin profession, vilket ska ge elever möjlighet att utvecklas i enlighet med läroplanens övergripande mål. Efter avslutad kurs har deltagarna tillägnat sig verktyg för att utvärdera och reflektera kring sin undervisning. Ställningstagandena är förankrade i historiedidaktisk forskningslitteratur samt i styrdokument för betyg och bedömning.

Undervisningsformer

Distanstudier med inslag av campusträffar. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp. I kursen används digital lärplattform.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Du som är anställd som lärare och har en behörighetsgivande lärarexamen utan att vara ämnesbehörig.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl godkänd krävs dessutom Väl godkänd på minst 25 hp.

Undervisning och kurslitteratur utgör grund för examination.

God språkbehandling, struktur och presentationsform krävs vid såväl muntliga som skriftliga redovisningar.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

En deltagare garanteras tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Omexaminationer av seminarier sker genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter eller ett seminarium.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Delkurs 1 Kronologisk översiktscurs: Individuell skriftlig tentamen	5 hp	U/G/VG
Delkurs 1 Kronologisk översiktscurs: Seminarium	2,5 hp	U/G
Delkurs 2 Historiedidaktik I: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	7,5 hp	U/G/VG
Delkurs 3 Svensk och internationell historia - tematisk fördjupningskurs: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	5 hp	U/G/VG
Delkurs 3 Svensk och internationell historia - tematisk fördjupningskurs: Seminarium	2,5 hp	U/G
Delkurs 4 Historiedidaktik II: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	5 hp	U/G/VG
Delkurs 4 Historiedidaktik II: Seminarium	2,5 hp	U/G
Delkurs 5 Historisk metod och vetenskapsteori: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	5 hp	U/G/VG
Delkurs 5 Historisk metod och vetenskapsteori: Seminarium	2,5 hp	U/G
Delkurs 6 Historiedidaktiskt arbete: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	5 hp	U/G/VG
Delkurs 6 Historiedidaktiskt arbete: Seminarium	2,5 hp	U/G

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt publiceras på lärplattform.

Kurslitteratur

Delkurs 1 Kronologisk översiktscurs 7,5 hp

Gustafsson, Harald (2017). *Nordens historia*. Studentlitteratur.

Hedenborg, Susanna & Kvarnström, Lars (2019). *Det svenska samhället 1720–2018: böndernas och arbetarnas tid* (Sjätte upplagan). Studentlitteratur.

Karlsson, Klas-Göran (2003). *Europa och världen under 1900-talet*. Liber.

McKay, John P, Wiesner-Hanks, Merry E., Buckley Ebrey, Patricia, Beck, Roger B., Dávila, Jerry & Haru Crowston, Clare (2018). *A History of World Societies* [combined]. Bedford St Martin's.

Osterhammel, Jürgen & Petersson, Niels P. (2009). *Globalization, a Short History*. Princeton University Press.

Rydström, Jens & Tjeder, David (2021). *Kvinnor, män och alla andra: en svensk genushistoria*.

Studentlitteratur.

Delkurs 2 och 4 Historiedidaktik I & II, 7,5 hp

Barton, Keith C., "Elicitation techniques: getting people to talk about ideas they don't usually talk about", i *Theory & research in social education*, 43(2), 2015.

Danielsson Malmros, Ingmarie (2012). *Det var en gång ett land... Berättelser svenskhet i historieläroböcker och elevers föreställningsvärldar*. Agerings bokförlag.

Estenberg, Martin (2016). *'Ett snäpp högre': En studie av historielärares hanterande av tankeredskap*. Licentiatuppsats: Karlstad universitet, Karlstad.

Grönlund, Agneta. (2017). Återkoppling för lärande (kap 7) i Nordgren K. et al. *Betyg i teori och praktik* (s. 93-103). Gleerups.

Johansson, Maria, *Historieundervisning och interkulturell kompetens*, Karlstad, Karlstad University studies. 2012.

Jönsson, Anders. (2020). *Återkoppling (kap. 4) i Lärande bedömning*. Gleerups. Finns som pdf på Canvas.

Leighton, Ralph & Nielsen, Laila (2020). Analysis and Conclusions. I: Leighton, Ralph & Nielsen, Laila (Red.). *The citizen in teaching and education: student identity and citizenship*. Palgrave Macmillan, s. 311-341.

Liljegren, Bengt (2012). *Att undervisa i historia: tusen och ett sätt att inspirera sina elever*. Studentlitteratur.

Hermansson Adler, Magnus (2014). *Historieundervisningens byggstenar. Grundläggande pedagogik och ämnesdidaktik*. Liber.

Karlsson, Klas-Göran & Ulf Zander (red.). (2015). *Historien är närvarande. Historiedidaktik som teori och tillämpning*. Studentlitteratur.

Karlsson, Klas-Göran & Zander, Ulf (red.). (2009), *Historien är nu. En introduktion till historiedidaktiken*. Studentlitteratur.

Lindberg, Ylva, Öberg, Joakim, Baccstig, Linda (Red.). (2022). *Undervisningens konst*. Studentlitteratur.

Ludvigsson, David & Andersson Hult, Lars (red.) *Att bedöma i historieämnet. Perspektiv på historisk kunskap, bedömning och prov. Aktuellt om historia 2020:1-2*. Historielärarnas förening.

Nordgren, Kenneth. (2017). Betygsättning och bedömning i historia (kap 8e) i Nordgren K. et al.

Betyg i teori och praktik (s. 169-180). Gleerups.

Schullergvist, Bengt. *Svensk historiedidaktisk forskning*, Stockholm 2005.

Seixas, Peter (ed.): *Theorizing Historical Consciousness*. Toronto m.fl. 2004.

Stearns, Peter, Seixas, Peter & Wineburg, Sam (eds.): *Knowing, Teaching and Learning History. National and International Perspectives*. New York & London 2000.

Stolare, Martin & Joakim Wendell (2018), *Historiedidaktik i praktiken, för lärare 4-6*. Gleerups.

Kompendiematerial. 250 sidor. (Litteratur specificeras i studieguiden)

Delkurs 3 Svensk och internationell historia - tematisk fördjupningskurs 7,5 hp

Beroende på val av temakurs

Delkurs 5 Historisk metod och vetenskapsteori, 7,5 hp

Browning, Christopher (2011). *Remembering survival: Inside a Nazi slave-labor camp*. W.W. Norton. 12 sidor.

Gustavsson, Martin & Svanström, Yvonne (2018). *Metod: guide för historiska studier*. Studentlitteratur. 317 sidor.

King, Michelle T. (2012), "Working With/In the Archive," I: Gunn, Simon Gunn & Faire, Lucy, *Research Methods for History* (Edinburgh University Press).

Portelli, Alessandro (2016), "What Makes Oral History Different", I: Perks, Robert & Thomson, Alistair, *The oral history reader*, Routledge., s. 63-74. 11 sidor.

Oreskes, Naomi (2019). *Why trust science?*. Princeton University Press, s- 1-159.

Svenska historiska föreningen (2005). *Tema källkritik*. Historisk tidskrift (Stockholm). (2005:2).

Raphael, Lutz (2013). The implications of empiricism for history. I: Nancy Partner & Sara Foot (Red.). *The SAGE handbook of historical theory*. SAGE, s. 23-40.

Torstendahl, Rolf (2017). Vad hände med postmodernismen? I: Torstendahl, Rolf (Red.). *Den historiografiska revolutionen 1960-1990*. Studentlitteratur, s. 167-186.

Torstendahl, Rolf & Odén, Birgitta (2012). Den weibullska riktningen. I: Artéus, Gunnar & Åmark, Klas (Red.) (2012). *Historieskrivningen i Sverige*. Studentlitteratur, s. 107-134.

Delkurs 6 Historiedidaktiskt arbete, 7,5 hp

Litteratur tillkommer beroende på val av tema.

Litteraturlistan är preliminär och kan komma att uppdateras.